

IMMIKKOORTOQ 3

INNARLUUTILLIT PILLUGIT IMMIKKOORTUMUT PILERSAARUT

Piviusunngortitsineq

2016-2026

Imai

Aallaqqaasiut	4
Immikkoortumut pilersaarutip immikkoortui aamma suliasaqarfiit suliniuteqarfissat	5
Immikkoortoq 3-p siunertaa ineriartortinneralu	5
Suliffissat linniartitaanerlu	
1) Open College Network (OCN)	6
2) Innarluutilinnut siunnersorti	6
3) Suliffinnik unammilligassanut naleqquttunik aallartitsinissanut tapersersuinerit	7
Angerlartitsinerit	
4) Angerlartitsineri suleriaaseq	7
Sungiusarneq Piginnaanngorsaaqqiinerillu	
5) Paaqqutarineqalernissaq sioqqullugu sungiusartarneq / piginnaanngorsaaqqittarneq	8
6) Timigissarneq	8
7) Nuup avataani katsorsaasartut	8
Najugaqariaatsit	
8) Najugaqarfissatut neqeroorutit ullutsinnut tulluartut amerlanerit	10
9) Inuit 65-it qaangerlugit ukiulinnut tarnimikkut napparsimasunut ineqarfissatut neqeroorummik pisariaqartitsinerannik ukkataqarneq	10
10) Ulluunerani neqeroorutit	10
11) Nikerarsinnaasumik oqilisaaffigineqartarnerup atomeqarnera	10
Tikikkuminassutsit/ atoruminassutsit pissarsiariuminassutsit atugarissaarnemilu teknologi	
12) Tikikkuminassutsit/ atoruminassutsit pissarsiariuminassutsit	12
Meeraq	
13) Meeqqanut innarluutilinnut ikiorsiisarnermik pitsanngorsaaneq	13
14) Immikkut ittunik suliffeqarfinnik immikkullu ittunik neqeroorutitik nalilleeqqinnerit	13
Meeraanermit inersimasunngornermut	
16) Meeqqanut suliasaqarfimmit inersimasunut suliasaqarfimmut ikaarsaaneq	14
Sungiffik	
17 aamma 18) Nammineq piumassuseq tunngavigalugu sulineq – aamma innuttaasunut innarluutilinnut	15
Piginnaanerit pitsaassusaat sunniuteqarluarnerunerlu	
19) Sulisut ilinniarsimasut aamma ilinniarsimanngitsut piginnaasaannik pitsanngorsaaneq	16
20) Isumaginninnermi siunnersortit sammisaqarlutik ulloqarnerat	16
21) Innarluutilinnut suliasaqarfimmi sulisunik siunersiuqateqartarneq	16
22) Napparsimalluni sulingitsoortarnerup ataavartumik ukkatarineqarnera	17
Innuttaasunik peqataatsineq	
23) Innuttaasunik, NAS-inik (Naalackersuisunik suliaqartuunngitsunik) aamma innarluutilit suliniaqatigiiffinik akuttunngitsumik ataatsimeeqateqartarnerit misilittakkanillu paarlaasseqatigiittarnerit	18
24) Kommune ammasoq-mik ukiumoortumik aaqqissuussineq aamma ilaquttanut unnussuaartitsinerit	18

Aallaqqaasiut

Kommuneqarfik Sermersuumi innarluutilinnut suliassaqarfik annertuumik qitiutinneqarpoq. 2010-mi Naalagaaffiit Peqatigiit Innarluutillit pillugit Isumaqatigiissutaannut kommune ilanngunneqarpoq, taamanili kommuni innarluutillit atugaat pitsanngorsarniarlugit sulisimapput.

Innarluutilinnut suliassaqarfimmi politikkikkut angusaqarluarusussuseq qaffasippoq Kommuneqarfik Sermersuumi Innarluutillit pillugit politikianit marts 2017-imeersumik tungaveqarpoq. Innarluutillit pillugit politikimi takorluukkat ataatsimut tungaveqarput, tamatumani kommune sinaakutissanik pilersitsillunilu ineriartortitsissaaq, innuttaasut innarluutillit pitsaasumik inuuneqarnissaannut assigiimmik periarfissaqartinneqarlutik.

Kommune ullumikkut innuttaasunik inersimasunik 430-nik kiisalu meeqqat 70-it nalunaarsornikuupput – Innuttaasunut innarluteqartunut tapersiisarneq pillugu Inatsiartut peqqussutaannut ilaatinneqartunik. Innuttaasut taakku tamarmik imikkut qitiutinneqarlutik misiginissaat politikkikkut anguniagaavoq, kommunimilu suliniuteqarnernut innuttaasut nukissaat, aalajangeri kissaataallu tungaviussapput. Innarluutillit pillugit politikimit politikkikkut takorluukkat piviusunngortinniarlugit kommune innarluutilinnut suliassaqarfimmut immikkoortumut pilersaarut kommunip sulissutigaa. Immikkoortumut pilersaarutip sularineqarnera 2016-imi aallartippoq, 2026-milu naammassissalluni. Immikkoortumut pilersaarummi suliniutit siunissamat ugasinnerusumut suliniutaassapput aamma piffissami tamatumani innarluutillit pillugit suliassaqarfimmi teknikkikkut, inatsiseqarnikkut aamma perorsaanikkut periusissat ineriartortitsineq eqqarsaatigalugu allanngorfiunissaat naatsuuutigineqarpoq.

Innarluutillit pillugit politikkip aamma immikkoortumut pilersaarutip sularinerani innuttaasut, ilaqutaasa aamma innarluutillit kattuffiisa oqaloqatiginerini periarfissat unammilligassallu pillugit ersarissaanerat sakuusimavoq pingaarutilik. Oqaloqateqartarneq aamma innuttaasunik peqataatsineq kommunip innarluutillit pillugit suliassaqarfimmi ineriartortitsilluni sulineranut suli sakuusissaaq. Taamaattumik innarluutillit pillugit immikkoortortamat pilersaarutip savituujuunissaa aamma pisariaqartitanut aamma suliassaqarfimmi ineriartortitsinissamat periarfissanut ingerlaavartumik naleqqussarsinnaanissaa kommunimut pingaaruteqarluinnarpoq.

Immikkoortumut pilersaarutip aaqqissuusaanera

Immikkoortumi ataani immikkoortumut pilersaarutip aaqqissugaanera takuneqarsinnaavoq.

Akisussaasuusut:

- Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ataatsimiititaq
- Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivimmi direktøri

Immikkoortumut pilersaarummut Aqutsisoqatigiit Aqutsisoqatigiit immikkoortumut pilersaarutip taassumallu imarisaasa suliassaqarfik pillugu politikikkut anguniagassissutigineqartunut naapertuunnersut qulakkeertussaavaat.

Immikkoortumut pilersaarutip immikkoortui aamma suliaasaqarfii suliniuteqarfissat

Innarluutilinnut immikkoortumut pilersaarut pingasunik immikkoortuqarpoq. Immikkoortut pillugit uani ataasiakkaarlugit naatsumik nassuarneqarput:

Immikkoortoq 1 – qulaajaaneq

Innarluutilit pillugit suliaasaqarfimmi pitsaassutsinik anertussutsimut qulaajaaneruvoq. Innarluutilinnut immikkoortumik qulaajaaneq paasissutissanillu katersinerit ataatsimoortumik takuneqarsinnaalernissaannut siunertaavoq, maannakkut neqerooruutit ikiorsiisutillu suut innuttaasunut innarluutilinnut pigineqarsut.

Immikkoortoq 2 – ineriartortitsinissamik suliniutit

Suliniuteqarfiusunut qulinut agguataarlugit siunissamut suliniutigiumaagassat qitiutinneqarput. Immikkoortumi tassani innarluutilinnut suliaasaqarfimmi ineriartortitsinissamik suliniutit taakkulu piviusunngortinneqarnissaannut tunngavissat aalajangersarneqartarput. Ineriartortitsinissamik suliniutissat immikkoortumi siullermi qulaajaanermi, innuttaasunik ataatsimiisitsisarnerni, innarluutilit suliniaqatigiiffiinik oqaloqateqartarnikkut aamma innarluutilinnut suliaasaqarfimmi sulianit misilittakkat tunngavigalugit suussilerneqarput.

Immikkoortoq 3 – piviusunngortitsineq aamma siunissami suliniutigiumasat/ suliaasaqarfii qitiutinneqarput

Immikkoortumi tassani killiffimmik aamma ineriartortitsinermut suliniutissanut immikkoortoq 2-mi taaneqartunut piviusunngortitsinissamut pilersaarummik saqqummiussinissaq siunertaavoq.

Suliniuteqarfii suussilerneqartut tassaapput:

- Suliffissat ilinniartitaanerlu
- Angerlartitsinerit
- Piginnaanngorsaaqqinneq
- Ineqariaatsit
- Tikikkuminassutsit / atoruminassutsit / pissarsiaruminassutsit Isumaginninnermilu teknologi
- Meeraq
- Meeqqamiit inersimasumut
- Sunngiffik
- Piginnaanerit pitsaassusii sunniuteqarluarnerunerlu
- Innuttaasunik peqataatsineq

Immikkoortoq 3-p siunertaa ineriartortinneralu

Immikkoortoq 3-mut killiffimmik aamma ineriartortitsinermut suliniutissanut immikkoortoq 2-mi taaneqartunik piviusunngortitsinissamut pilersaarummik saqqummiussinissaq siunertaavoq.

Piviusunngortitsinermi suliniutit assigiinngitsut akornanni ataqatigiinnermik pilersitsinissaq pingaaruteqarpoq, aamma erseqqissuussaaq suliniutit suut aallartarneqarsimanersut, kinguartinneqarsimanersut imaluunniit allatigut piviusunngortinneqarsimanersut. Taamaattumik suliniutit tamarmik ima aggulunneqarsimapput:

- Suliniutit aallatinneqareersut
- Siunissami suliniutissat aamma/ imaluunniit suliaasaqarfii qitiutinneqarneri

Immikkoortuni suliniutit aallartarneqartut suliniutiniipput, aallartinneqareersut imaluunniit piviusunngortinneqalersut. Suliniutissat ukiuni tulluuttuni piviusunngortinneqarnissaannik pilersaarutaasut, siunissami immikkoortuni suliniutissat ataaniipput.

Innarluutilinnut immikkoortumut pilersaarummik suliaq allanngoriartorsimavoq ineriartortuatuullunilu, immikkoortoq 2-mi ilaanngitsunik ineriartortitsinermut suliniutit nutaat allaaserineqarsimapput.

Ingerlaavartumik paasissutissanik, isumassarsianik aaqqiissutissanillu nutaanik pilertoqartassaaq, taakkulu innuttaasut pitsaanerpaamik inuuneqarnissaannik periarfissinneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa siunertaralugu Kommuneqarfik Sermersuup suliaanut ilanngutitinneqartassapput.

Suliffissat ilinniartitaanerlu

Suliffissat ilinniartitaanerillu innuttaasunik ataatsimiisitsisarnerni aallaqqaammut sammineqartarsimapput qitiutinneqarlutik, tassami ilinniagaqarnissaq suliffeqarnissarlutit innunut tamanut pingaaruteqarmata. Suliffeqarnerup inuiaqatiginnut ilaanermik misigsimaneq patajaallisartarpaa. Ataatsimoorfimmuut tunniussaqaarsimasutut misigigaaanni, inunnullu tunngatillugu, soorlu suliffimmit neqeroortigineqarsinnaasunik, tamanna inuppassuit inuiaqatigiinni isumalimmik inuunerannut peqataatinneqarnerannullu tunngavuisinnaavoq.

Immikkoortoq 2-p kingorna suliffissat ilinniartitaanerullu iluani suliniutit nutaat

- Illersugaasunik suliffeqarneq aamma innarluutilinnut siunnersorti suliniummot ataatsimut kattunneqarsimapput. Tamatumunnga pissutaavoq, Innarluutilinnut siunnersortip suliassaasa ilagimassuk naleqquttumik suliffissarsiuussisarneq – matumani illersugaasunik – innuttaasunut innarluutilinnut.

1) Open College Network (OCN)

OCN tassaavoq piginnaasanik ilikkariatornermilu uppernarsaanissamut periaaseq nunani tamalaani atornerqartoq, tassani ilinniartut piginnaasatik pillugit ilinniarnermut allagartartaartinneqartarput. Periutsimi tassani innuttaasut atuarfiup avataani piginnaasat ilikkakkatik allagartartaartutiginnaavaat. Kommuneqarfik Sermersuup 2016-imi Open College Network (OCN) aallarnisarpaa. Tamatumunnga aallartitsinermut innuttaasut nalinginnaasunik atuagasorlutik ilinniarnissaminut periarfissaqanngitsut piginnaasaannik uppernarsaatitaartinneqarnissaat siunertaavoq.

Suliniutit aallartinneqareersut

OCN 2016-imi illi ineriartorsimavoq, iluatsilluarsimagami.

- 2016-imi OCN-imut siunnersortit 20-t ilinniagaqarsimapput.
- 2017-imi OCN-imut siunnersortit allat 20-t ilinniagaqarsimapput, taakkunannga 15-it Innarluutilinnut suliassaqaqarfimmeersuupput, tallimallu Atuarfeqaqarfimmeersuulutik. Tamatuma saniatigut Innarluutilinnut suliassaqaqarfiup iluani pitsaassutsimik qulakkeerinnittartutut 6-it ilinniagaqarsimapput.
- 2019-imi OCN-imut siunnersortit 23-t ilinniagaqarsimapput. 13-it Innarluutilinnut suliassaqaqarfimmeersut, 4-t Atuarfeqaqarfimmeerlutik, 6-illu Suliffissarsiuussisarfimmeerlutik. Taamatutaaq OCN-imut ilitsersuisut 11-t iluani Ataqtigiiissaarisutut ilinniarsimapput (IK'er), taakkungannalu 6-it Innarluutilinnut suliassaqaqarfimmeersuupput, 3-t Atuarfeqaqarfimmeerlutik, 2-llu Suliffeqaqarnermik suliassaqaqarfimmeersuupput.

OCN-imut siunnersorti aamma iluani Ataqtigiiissaarisumit nassuarneqarneq.

- OCN-imik ilitsersuisup innuttaasup OCN-imik ilinniagaqarnermik ingerlataqarnissaa suliarsarpaa. Ilitsersuisoq taamatutaaq OCN-ip databaseanik paasisimasaqarlartuuvuq aamma databasep innuttaasut immikkut ittumik ilinniagaqarnissaannik ilusilersuinermini sakkussatut atornissaanik ilisimasaqarlartuuvuq.

- Kommunip OCN-imik ilinniartitsinissaata ingerlannganut pitsaassusermik qulakkeerinnittarneq iluani Ataqtigiiissaarisup suliarsarpaa.

Innarluutilinnut tarnimikkullu nappaatilinnut Immikkoortotaqarfiup tamatuma saniatigut Innarluutilinnut sapaatip akunneqartitsinermi sapaatip akunnerani 41-mi OCN-imik ilinniagaqarsimanermut uppernarsaatiniq tunniussisarpoq. Atuarfeqaqarfimmi OCN-imik ukiumi atuarfimmi 18/19-imi atuutilersinneqarpoq, naatsorsuutigineqarporlu ukiumi atuarfimmi 21/22-mi tamakkiisumik atuutilersinneqassasoq.

Siunissami suliniutissat aamma/imaluunniit suliassaqaqarfiit qitiutinerni

Kommuneqarfik Sermersooq innuttaasunut inuusuttunut amerlanernut OCN-ip neqeroortigineqartarnissaa anguniarlugu suliqaqarpoq, taamaalillutik suliffeqaqarnermi atornerqarsinnaasunik piginnaasaqarnerminnik uppernarsaateqalissammata. Tamatuma innuttaasut piginnaasaat atorsinnaanngortissavaat, aamma suliffeqaqarnermi ilaalernissaminut periarfissaqalissapput.

OCN suliassaqaqarfinnut amerlanerusunut siaruaanneqassaaq, soorlu aamma Nuup avataanut siaruarneqassasoq. Ulloq tamaat atuarfiusoq ukiumi atuarfiusussami 19/20-mi inuussutissarsiorneq pillugu klassemik pilersitsissaaq. OCN-imit misillitakkat pitsaasut Nuussuup Atuarfiani immikkut atuarinneqartartunut angajullernut iliniartitsisunut ingerlateqqinneqassapput. Upernaamut immikkut atuarinneqartartunut angajullernut ilinniartitsisut OCN pillugu pikkorisassapput. Tamatuma kingorna immikkut ittumik atuarinneqartartunut angajullernut OCN atorlugu sulineq aallartissaaq. Ukioq atuarfiusumi 20/21-mi OCN atuarfinni allani immikkut ittumik atuarinneqartartunut angajullernut atuutilertinneqassaaq. Kommuneqarfik Sermersooq aamma siunissami ingerlaavartumik OCN-imik siunnersortinik aamma iluani Ataqtigiiissaarisartunik ilinniartitsisassaaq.

2) Innarluutilinnut siunnersorti

Innuttaasut innarluutilit suli amerlanerusut ilinniagaqarlernissaat suliffeqalernissaallu tunngavissinniarlugit Kommuneqarfik Sermersooq innarluutilinnut siunnersortimik atorfinitsitsivoq. Innarluutilinnut siunnersortip inuusuttut ilinniagaqalernissaat, suliffinni sungiusarfeqaqarnissaat suliffissaqarnissaallu qulaajaaffigalugit inuusuttut ikiortasavai. Siunnersorti aamma suliassat unammillernartut, siunnersuinerit ilitsersuinerillu eqqortut pillugit ilinniartinnik suliffiusinnaasunillu oqaloqateqarsinnaassaaq. Siunnersorti aamma pillorissaasoqatigiit timimillu sungiusaasoqatigiit suleqatigalugit atortorissaarutinik pisariaqartitsinernut tunngatillugu suliffinnik nalilersuisassaaq.

Suliniutit aallartinneqareersut

Innarluutilinnut siunnersorti ataaseq 2019-imi aasap ingerlanerani atorfinitsinneqarpoq.

Siunissami suliniutissat aamma/imaluunniit suliassaqaqarfiit qitiutinneqarneri

Innarluutilinnut siunnersortip Innarluutilinnut suliassaqaqarfimmi aamma Suliffeqaqarnermut suliassaqaqarfimmi suleqatit allat qanimut suleqatigilemmissaat qitiutippaa. Suliassaqaqarfik

qitiutinneqartussaqaq alla tassaavoq innuttaasunut, inuit innarluutillit kattuffiit, suliffeqarfinnut aamma Majorianut attaveqarneq. Suliffeqarfiit arlallit sumiiffimmi avatangisiminnut pitsaasumik iliuuseqarusupput assersuutigalugu innunik innarluutilinnik atorfinitsitsinikkut. Tamatuma piviusunngortinnissaanut innarluutilinnut siunnersorti ikiuutissaaq.

3) Suliffeqarfik sulilernissamut piareersarfiusoq

Innuttaasunik ikiortarialinnik suliffissaqartitsisut, suliffeqarfimmik ingerlatsineq nalinginnaasumik niuernerimi pisutsinik ingerlatseriaaseq ilutigalugu, annertuumik isumaginninnikkut akisussaassuseqarnermik suliffeqarfiup atorfinitsitsinermi periusaa suliffeqarfiullu kulturiata ilisarnaatigaa. Innuttaasunik ikiortarialinnik suliffissaqartitsisut innuttaasut, suliffinni nalinginnaasuni ingerlatsisinnaanngitsunik, peqataatitsisinnaapput.

Kommuneqarfik Sermersooq innuttaasunik ikiortarialinnik suliffissaqartitsisunik siunnersuutininik aqputissiuussinermillu neqeroorfigalugit aallarnisaanissamut kissaateqarpoq suliffeqarfinnillu pilersitsilluni.

Suliniutit aallartinneqareersut

Suliffeqarnermut Isumaginninnermullu Ingerlatsivik ingerlaavartumik aningaasaateqarfinnut aningaalliffiqeqarnissanut qinnuteqartassaaq aamma suliffeqarfiit, Majoriap namminnerlu ingerlatsisut akornanni attaveqarneq isumagissavaa.

Siunissami suliniutissat aamma / imaluunniit suliassa-qarfiit qitiutinneqartut

Suliffeqarfiit sulilernissamut piareersarfiusunik suliqaartunik ingerlatsisunut unikaallatsitsisunik killilersuinermik nungutitsinissaaq qitiutinneqarpoq.

Angerlartitsinerit

Kommuneqarfik Sermersooq kommunimi innuttaasut annertuumik innarluutillit kommunillu avataani inissimasut sapinngisamik angerlartitornissaannik takorluugaqarpoq. Innuttaasunik kommunimut angerlartitornikkut innuttaasut ilarpasui avatangiisinut ilisarimasaminnut, ilaqquttaminnut ikinngutiminullu uterlutik angerlarsinnaassassapput. Angerlartitsinissamut innuttaasumut kommune assingusumik taassuminngaluunniit pitsaanagerusumik soorunami neqerooruteqarsinnaanera piumasaqaataavoq, taamaalilluni innuttaasooq ilorraap tungaanut ineriartornissamat.

Kommunimi innuttaasut annertuumik innarluutillit arlallit ullumikkut nunatsinni kommunini allani Danmarkimiluunniit paaqqinnittarfinniipput. Ukiumoortumik inissiisarnernik inatsisitigut pisussaaffiusumik kommunimi suliassa-qarfimmi sulisut innuttaasut taakku tikeraartarpaat kommunimilu assingusumik neqeroorfigisinnaanerlugit misissuiffigalugit.

4) Angerlartitsinermi suleriaaseq

Angerlartitsinernerup ataatsimut isiginnittumik ingerlanisaata qulakkeernissaa pingaaruteqarpoq, angerlartitsineq innuttaasumut taassumalu ilaqutaanut / akisussaasuusoq sulisorlu kommunip neqeroorutaani sapinngisamik iluatsilluartumik ingerlanneqarsinnaaqqullugu.

Suliniutit aallartinneqareersut

Naalakkersuisut angerlartitsinernut periaatsimik suliqaarsimavoq, taannalu Kommuneqarfik Sermersuup malippaa. Taamaalilluni, angerlartitsineq peqataasunit tamanit kissaatigineqartutut kinguneqarnissaa kommunip anguniarpaa.

Tamanna isumaqarpoq, kommunip ilaqutaasut aamma innuttaasooq angerlartitsinernerup ingerlanerani tamarmi peqataattarai, aamma kommuni neqerooruteqarsinnaasooq, Kommuneqarfik Sermersuumut innuttaasup angerlartinneqartup naleqquttumik neqeroorfigineqarnissaa. Ilaatigut tapersorneqarneq qanoq ittoq pisariaqartinneqarnerisooq pillugu iliuusissatut pilersaarusiortoqarpoq – assersuutigalugu ukununga atatillugu nammineq najugaqarneq /najugaqatigiiffiit, timimik sungiusaasooq, pillorissaasooq, nakorsaatiit ikiuutaasinnaasullu allat. Suliffeqarnermut atatillugu kommune aamma suleriaasissamik piareersimatitsivoq, innuttaasooq angerlartitaasooq suliffeqarnermi sulinissaminut pisariaqartitaminik ikiorneqarsinnaalluni. Aamma innuttaasut inooqataannikkut attaveqateqalemissaat anguniarlugu oqilisaaffiqeqarnissaannut suliniuteqarpoq. Aamma innuttaasup paasissutissartaasa naleqquttut tamarmik pissarsiarineqarsimanissaat inunnullu eqqortunut tunniunneqarsimanissaat qulakkeerneqassaaq. Paasissutissanut assersuutigalugu killiffimmik nalunaarusiat ineriartorfiusinnaasullu ilaapput. Aamma angerlartitat tamarmik akisussaassuseqartumik inummik attaveqarfeqarnissaat anguniarneqarpoq.

Siunissami suliniutissat aamma/imaluunniit suliassa-qarfiit qitiutinneqartut

Sermersuumi neqeroorutit pisariaqartinneqartut pilersinnerisigut angerlartitsisinnaanerit amerlanerusut periarfissinneqassapput. Taamaattumik innuttaasut inissinneqarsimasut pisariartitaasa qulaajaaffiqeqarnissaat naleqqutissaaq, taamaalilluni Kommuneqarfik Sermersuup kommunip paaqqinnittarfiini neqeroorutit pisariaqartinneqartut pilersinnissaannut anguniagaqarluni suliqaarsinnaammat. Innuttaasut angerlartinnerisigut, innuttaasut Kalaallit Nunnaanni suliffeqarnermi peqataanissaat aamma ammaaffiqeqassaaq, taamaalillutillu nunatsinnut akileraartalerannik aamma kinguneqassalluni.

Sungiusarnej aamma piginnaangorsaqqinnerit

Piginnaangorsaaqqiinnermik suliniuteqarnej innuttaasumut, ilaqquttanut suliatigullu sulisut siunnerfeqarluartumik piffissamilu aalajangersimasumi suleqatigiinneratut nassuarnejarpoq. Piginnaangorsaaqqiineq innuttaasup inuunermini atugaanik tamanik aallaaveqarpoq aammalu ataqatigiissaarinernik ilisimasanillu tunngaveqartumik suliniutaalluni. Taamaattumik Kalaallit Nunaanni innarluutilinnut suliasaqaarfimmi piginnaangorsarnejartut suliniutaannik eqqarsartariaasaannillu suli annertunerusumik suliaqartoqassasoq kommunimi kissaatigineqarpoq.

5) Paaqutarineqalernissaq sioqqullugu sungiusartarnej / piginnaangorsaaqqittarnej

Paaqutarineqarnej sioqqullugu sungiusartarnej/piginnaangorsaaqqiineq aallaavigalugit innarluutilinnut suliasaqaarfimmut sammitinneqartumi ilusissamik suliaqartoqassaaq.

Suliniutit aallartinneqareersut:

Pillorissaasoqatigiit timimillu sungiusaasoqatigiit Qinngutsinni najugaqatigiiffillu aalajangersimasunik isumaqatigiissuteqarput. Timikkut sungiusartarnej aamma piginnaasanik sungiusarnejartarnej ukkatarineqartarput, assersuutigalugu innuttaasup nammineq ineqarnermini atorsinnaasaanik.

Siunissami suliniutissat aamma/imaluunniit suliasaqaarfiit qitiutinneqarneri

Amerlanerusunik najugaqarfissatut neqeroorutit amerlineqarnejassat kommunimit qitiutinneqarpoq. Aamma suliasaqaarfimmut psykoterapeutinik sulisoqalernissamut periarfissat qitiutinneqarput, tassami ilisimatusarnerup takutipppaa nappaatinut suussusiliinernut ukununga: Skizofreni, annilaangasarneq aamma isumassatsimangaarneq psykoterapi pitsaasumik katsorsaariaasusooq takuneqarsinnaammat. Tamatumunnga ilanngullugit suliasaqaarfiit assigiinngitsut akornanni innuttaasunut neqeroorutit missorneqassapput.

6) Timigissarnej

Innuttaasut timimikkut aalallutik nappaamminnik nakkutiginninnissaannut periarfissinnissaat siunertaavoq, kiisalu innuttaasut ulluinnarni inuunerminni isumaqarluartunik sammisasaqartinneqartarnissaannik periarfissiinissaq. Tamatuma kingunerisinnaavaa innuttaasup, timikkut timigissartarnej qanoq tarnikkut timikkullu ilorrisimaarnissamut pissutaaqaataasinnaatigisoq pillugu paasinninneranik.

Suliniutit aallartinneqareersut

Innuttaasut innarluutilit pillugit inatsimmi ilaasut tamarnik fitnessimi sungiusarsinnaapput. Aningaasartuutit kommunip akisussaaffigai. Qinngutsinni najugaqatigiiffimmi aamma ullukut neqeroorummi Nuummiittumi sungiusartartut holdit pilersinneqarsimapput. Aamma innuttaasut tarnimikkut nappaatilinnut nammineq angerlarsimaffimmini najugallit imaluunniit najugaqarfissatut neqeroorummi najugaqartunut sungiusartarfissaannik holdimik ilitsersuisulimmik pilersitsisoqarsimavoq. Tassunga ilanngullugu innuttaasut tarnimikkut napparsimasunut immikkut ataasiakkaarlugit sungiusaarnermik ingerlatsisoqarpoq.

Siunissami innuttaasut nammineq sungiusarsinnaalernissaat anguniarnejarpoq. Kommune innuttaasunut sungiusarusussuseqartunut aamma fitnesscenterimik ilitsersuisoqarnatik atuisinnaasunut fitness kortimik tunisisarpoq. Aamma naluttarfik Malimmi sungiusartartunik holdeqarpoq, innuttaasullu tassunga innersuunneqarsinnaapput.

Siunissami suliniutissat aamma/imaluunniit suliasaqaarfiit qitiutinneqartut

Naluttarfik Malimmi amerlanerusunik sungiusartartunut holdliortoqarnissaa siunertaavoq.

Siunissami Kommuneqarfik Sermersooq Atuarfik Hans Lyngep timersortarfiata atortarnissaanut qinnuteqarniarpoq, Qinngutsinni najugaqartut taamaalillutik najugaqarfimmi eqannguani timersortarfimmi timersorsinnaalissamata. Atuarfik Hans Lyngep timersortarfiani aamma timer-suutit assersuutigalugu hockey, assammik arsarneq aamma isikkamik arsarneq periarfissaassapput.

7) Nuup avataani katsorsaasartut

Innuttaasut tamarnik timimikkut tarnimikkulluunniit innarluutilit Innarluutilinnut aamma tarnikkut nappaatilinnut immikkoortotaqarfimmit katsorsaasut iluaqutigissagaat anguniagaavoq. Tamanna innuttaasut annertunerusumik inuunerisa pitsaassuseqalernissaannut ilapittuutaassaaq.

Suliniutit aallartinneqareersut

Pillorissaasoqatigiit timimillu sungiusaasoqatigiit sulinerminnut atatillugu angalasarnerat ukiumut tamarmut siaruarnejartarput. Pillorissaasoqatigiit timimillu sungiusaasoqatigiit tunngavilerneqarmatali angalaqatigiittartunik Pillorissaasoqatigiit timimillu sungiusaasoqatigeqqalerpoq. Pillorissaasoqatigiit timimillu sungiusaasoqatigiit angalaqatigiittartut Inersimasunut suliasaqaarfik suliffigisarpaat, tassa imaappoq, sullitaat inersimasuupput timimikkut tarnimikkullu innarluutilit kiisalu utoqqalinersiallit. Aamma sulisut taakkua Paamiuni nunaqarfiinilu, Tasiilami nunaqarfiinilu kiisalu Ittoqqortoormiini innarluutilinnut tarnimikkullu nappaatilinnut suliasat suliarisarpaat. Nuummi suliasat taakku Innarluutilinnut tarnimikkullu nappaatilinnut immikkoortotaqarfimmit suliarineqartarput.

2019-imut sulinermut atatillugu ukununga angalanissanut missingersuusiortoqarsimavoq:

- Tasiilaq marloriarlugu + nunaqarfimmukarneq ilanngunneqarsinnaavoq
- Paamiut marloriarlugu + Nunaqarfimmukarneq ilanngunneqarsinnaavoq
- Ittoqqortoormiit ataasiarlugu

Siunissami suliniutissat aamma/imaluunniit suliasaqaarfiit qitiutinneqartut

Katsorsaasut sulinerminnut atatillugu aallannginneranni utereernerannilu pitsaannerusumik isumasioqatigiittarnej qulakkeerneqassaaq.

Aamma sinerissami illoqarfinni nunaqarfiinilu najugaqarfissatut neqeroorutit, sullissisut innuttaasullu innarluutilit

pillugit peqqussummi ilaatinneqartut pitsaanerusumik tamakkiisumik paasisaqarfiginissaat qitiutinneqarpoq. Taamatut tamakkiisumik paasisaqarnerup kinguneratut Pillorissaasoqatigiit timimillu sungiusaasoqatigiit sullitat aalajangersimasut pillugit illoqarfinni nunaqarfiniluunnit aalajngersimasuni suliniutit pitsanngorsaavigisinnaavaat.

Tassunga ilanngullugu suliniutit aallartinneqareersut unittuunnginnissaat qitiutinneqarpoq. Katsorsaasut uterlutik aallaraangata suliniutit unittoortarnerat katsorsaasartut ilaatigut misigisarsimavaat. Aaqqiissutissatut iluseq tassaasinnaavoq sumiiffimmi sullissisut ilinniartinneqartarnissaat, taakku katsorsaasut aallaqqikkaangata suliniutinik isumaginnittungortinneqarsinnaallutik.

Najugaqariaatsit

Inuit innarluutillit, inuit allat atugaat assigalugit, qanoq, sumi aamma kikkunnik najugaqateqarsinnaanermut kissaateqarnerat tunngavigalugu sunniuteqarsinnaanerat pillugu Naalagaaffiit Peqatigiit Innarluutillit pillugit isumaqatigiissutaasa 19-iata malinneqarnissaa Kommuneqarfik Sermersuumit kissaatigineqarpoq. Inissiaq innuttaasup nammineq atukkani aallaavigalugit inuiaqatigiinnut peqataanissaanut tapersiilluni periarfissiissaaq. Kommuneqarfik Sermersuup najugaqarfissatut neqeroorutit ineriartortinnissaannik pitsanngorsaaviginissaannillu suliani ingerlateqqissavaa.

8) Najugaqarfissatut neqeroorutit ullutsinnut tulluurt amerlanerit

Innuttaasooq najugaqatigiiffimmut neqeroorummut inner-suunneqarpat innuttaasup kinaanera, qanoq ittumik iki-orneqarnissamik taperserineqarnissamillu pisariaqartitsinersooq, aamma innuttaasooq najugaqatigiiffimmi neqeroorummi najugaqartunut allanut naleqqunnersooq immikkut nalilersuisoqartassaaq. Najugaqatigiiffiup tigussaasutigut sinaakkutai kisimik innuttasumut naleqquttuussanngillat, aamma atugassarititaasut allat naleqquttuussapput. Tamanna innuttaasut pitsaanerpaamik neqeroofigineqarnissaat pillugu periarfissineqarnissaat qulakkeerneqassaaq.

Suliniutit aallarteersut

Ukiut kingullit iluini Kommuneqarfik Sermersuup najugaqatigiiffiit arlallit nutaallaasut ammarsimavai. Taakkunannga ataaseq najugaqatigiiffiivoq angisooq 20-nik nammineertunut inissiartalik.

Siunissami suliniutissat aamma/imaluunniit suliassaqarfiit qitiutinneqartut

Kommuneqarfik Sermersuup najugaqatigiiffissatut neqeroorutai pillugit naleqqat angusaqarfiulluarfiorusupput, tassami inuunermut pitsaasumut angerlarsimaffik toqqis-sisimasooq nuannersorlu pingaaruteqarpoq.

Kommuneqarfik Sermersuup najugaqarfissatut neqeroorutai sapinngisaq tamaat:

- Ataqqinartumik nammineerlunilu inuuneqarnissamut periarfissiissaaq, tamatumani innuttaasup inissiaq angerlarsimaffiatut ataqqineqassaaq – inissiaq immikkoortuuppat najugaqatigiiffimmulluunniit atappat apeqqutaatinnagu
- Ullutsinnut naleqquttumik aaqqissuussaassaaq aammalu attaveqaatinik pilersitsineq sunngiffimmi sammisassanut periarfissaqassalluni
- Innuttaasup pisariaqartitaanut timimigullu piginnaasanut naleqqutissaaq
- Innuttaasut suliffeqarsinnaalernissaannut ilinniagaqarsinnaanissaannulluunniit tunngavissiisuussaaq

Kommuneqarfik Sermersuup najugaqarfissatut neqeroorutit pitsanngorsaqqinnissai ineriartortinneqarnissaallu sulissutigeqqissavai.

9) Inunnut tarnimikkut napparsimasunut ineqarfissatut neqeroorummik pisariaqartitsinermik ukkataqarneq

Inunnut 65-inik ukiulinnit utoqqaanerusunut tarnikkut nappaatilinnut neqeroorutit inunnut tarnikkut nappaatilinnut neqeroorutaapput. Innuttaasut katitigaanerini ineriartorneq pissutigalugu, tassani inuit utoqqaat amerleriarnissaat naatsorsuutigineqarmat, innuttaasut utoqqaat tarnimikkut nappaatillit aamma amerleriarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Tamanna iliuseqarnissamik aamma neqeroorutit pisariaqartitsivoq, ullumikkut taakku annikitsuaaraannarmik ingerlanneqarmata. Anguniagaavoq innuttaasup tarnikkut nappaatillip, innuttaasut timikkut nappaatillit utoqqartulli atugassaqartitaalernissaa.

Suliniutit aallartinneqareersut

Ajornartorsiutit arlallit imminnut atasut suliartigut qitiutinneqarput, kisianni suli suliniutinik taakkunannga aallartitsisoqarsimannigilaq.

Siunissami suliniutissat aamma/imaluunniit suliassaqarfiit qitiutinneqatut

Inatsiseqartitsinikkut aamma aaqqissuussaaneermi unam-milligassat aaqqiivigineqarnissaat qitiutinneqarpoq. Assersuutigalugu inatsit sorleq suliassaqarfimmut atuuttunersooq (aamma atuuttariaqartoq) qulaajaaffigineqassaaq kiisalu matumani kommunit peqqinnissaqarfiullu akornanni akisussaaffimmik agguassineq ilanngullugu.

Inersimasutut (18-65)-inik ukiulittut inersimasuunermut, tarnikkut nappaatillit utoqqaanngornermut (65+) pitsaasumik ikaarsaariartoqartarnissaa qulakkeerneqarnissaa qitiutinneqarpoq. Innuttaasup sulianik suliarinnittartuni, tapersersortitut ikiortiminik, kommunimi peqqinnissaqarfimmi ornittakkaminik annaasaqarnissaa ajutoorfiusinnaavoq, taamaattoqarpat aamma piffissami tassani nakorsaatitornera allannigussaaq.

10) Ulluunerani neqeroorutit

Innuttaasunut tarnimikkut nappaatilinnut annertunerusumik ulluunerani neqerooruteqartoqarnissaa pisariaqartinneqarpoq, tassanilu suliffeqarneq ilinniagaqarnerlu qitiutinneqartariaqarput, aamma sulisut innuttaasut nappaataannik suussusiliiffigineqaaqqammersunut, innuttaasut taakkua tarnimikkut nappaateqarlutik inuuneqarne-ranni tapersersuiffiginarlugit aamma namminneq angerlarsimaffimmini angerlarsimaffeqaannarnissaannik tapersersuisarnissaat pillugu immikkut ittumik orniguttarnerat ilanngullugu.

Suliniutit aallartinneqareersut

Suliassaq una Innarluutillinnut siunnersortip suliassaata ilagaa. (tak siuliniut 2).

11) Nikerarsinnaasumik oqilisaaffigineqartarnerup siammarterneqarnera

Ullumikkut nikerarsinnaasumik oqilisaaffigineqarnissamut neqerooruteqarpoq, taanna innutaasunut annertuumik innarluutilinnut ilaqutaannullu neqeroorutaavoq. Nikerarsinnaasumik oqilisaaffigineqarnermi innuttaasut annertuumik innarluutillit piffissami suliffiup nalinginnaasup avataani sammisassaqtitsinernut peqataanissamut taper-sorsorneqarsinnaapput, assersuutigalugu unnukkut atu-artitsinernut. Aammattaaq ilaqutaasut assigiinngitsunut sammisassaqtitsinernut innarluutilik ilaginagu peqataanissaminnut periarfissaqarput, peqataanerminnilu ilisimassa-vaat sammisassaqtitsivimmiinnerminni suliatiqut sulisut angerlarsimaffiminniissasut innuttaasorlu ikiorlugu.

Suliniutit aallartereernikuusut

Sullissisut ilaqutariinnut nikerarsinnaasumik oqilisaaffigineqarusassinnaasunut orniguttarput. Sullissisut ilaqutariit periarfissaq pillugu paasisutissanik tunisisarput aamma ilaqutariit suli paasisaqarnerorusuttut ingerlaavartumik aggersartarpaat.

Siunissammi suliassat aamma suliassaqarfittut qitiutinneqatut

Neqeroorutip erseqqinnerulertinnissaa pillugu suli ukkataqar-toqarpoq, ilaqutariit pisariaqartitsisut neqeroorummik ilu-aquteqarnissaat periarfissinniarlugu.

Tassunga ilanngullugu nikerarsinnaasumik oqilisaaffigineqarnissamut naammattunik amerlassusilinnik inunnik taper-sorsorteqartoqarnissap qulakkeerneqamissaa qitiutinneqarpoq. Tassunga atatillugu innuttaasup tarrarsorfigisinnaasaanik ikiortitut taper-sorsortinik nassaarniartameq aamma qitiutinneqarpoq. Assersuutigalugu naleqquttumik ilinniagaqartuusinnaavoq inuuttaasup ukioqataa.

Tikikkuminassutsit /atoruminassutsit / pissarsiariuminassutsit atugarissa- arnermilu teknologi

Kommuneqarfik Sermersuumi innuttaasut piginnaanikillimasut ulluinnarni tamassumalu immikkuualuttortaani assigiinngitsuni inuunermut peqataanissamut periarfissaqartassasut takorluugaavoq. Taamaattumik suliniutit kommunip innuttaanut innarluutilinnut tunngasut suli amerlanerusut tikikkuminarninngortinniarlugit / atoruminarninngortinniarlugit / pissarsiariuminarninngortinniarlugit suliniuteqartoqarnissaa pisariaqartinneqarpoq. Iliuussissatut suliassaqarfii tikikkuminarsitsiniaalluni / atoruminarsitsiniaalluni / pissarsiariuminarsitsiniaalluni suliniuteqarfissat tassaapput suliniutit ilaat matuma ataani allaaserineqartut:

- Assartuussineq
- Paasissutissanik pissarsisinnaassuseq
- Isumaginninnermi teknologi

Innuttaasut piginnaanikillimasut pisuni arlalinni assartuunneqarnissamik periarfissanik ajornanngitsunik pisariaqartinneqartunik peqanngippat angerlarsimaffiup avataani sammisassanut assigiinngitsunut peqataasinnaanerat killeqassaaq. Assartuussinerit ilaatigut kommunimit assersuutigalugu innarluutilinnut bussit aamma ilaatigut pisortanit assersuutigalugu taxat bussilluunniit nalinginnaasut, neqeroorutigineqartunut ilaapput.

Innuttaasut kommunimit neqeroorutunik, sullissinerup qaf-fasissusianik takorluukkanillu ujaasisinnaanissaat Kommuneqarfik Sermersuumi kissaatigineqarpoq, aamma innuttaasoqatigiit tamarmik paasissutissanik attuumassuteqartunik naligiissumik pissarsisinnaanerit kikkut tamaat oqartussaaqataanerannut pingaaruteqarpoq.

12) Tikikkuminassutsit/atoruminassutsit/pissarsiariuminassutsit

Naalagaaaffiit Peqatigiit Innarluutilinnut isumaqatigiissutaat malillugu innuttaasut innarluutillit namminerisaminnik inuunneqarnissaminnut pisinnaatitaaffeqarput aamma allat assigalugit inuiaqatigiinni peqataanissaminnut pisinnaatitaaffeqarlutik. Taamaattumik Kommuneqarfik Sermersuup qitiutillugu tikikkuminassutsit/atoruminassutsit / pissarsiariuminassutsit – timikkut digitaliusumillu.

Suliniutit aallatinneqareersut

2018-imi sanaartornermut malittarisassat nutaat pilersin-neqarput, taakkulu peqqusipput illut tamarmik kikkunnilluunniit iserneqarsinnaasut silataanit isertarfiit pillugit malittarisassat arlaqartut aamma illut iluanni malissagaat. Attaveqaateqarniarneq unamminarpoq, ingammik illoqarfinni nunaqarfinnilu nunap qattunersarasaartaqarnera pissutigalugu. Sanaartornermut Avatangiisinullu Ingerlatsiviup kikkut tamarmik pisariaqartitaat aallaavittut naammassiniarsarsarpai, innuttaasut tamarmik ingerlaarsinnaaniassammata, isersinnaallutik anisinnaallutillu.

Innarluutilinnut siunnersuisoqatigiit 2019-imi tikikkuminassutsit/atoruminassutsit / pissarsiariuminassutsit siunnersuisoqatigiit ataatsimiinnerini oqaluuserisarsimavaat aamma ingerlatsivinnut ilisimasanik paasissutissanillu atorsinnaasunik tunniussisarsimallutik.

Siunissami suliniutissat aamma/imaluunniit suliassaqarfii qitiutinneqartut

Kommunip nittartagaani paasissutissat naleqquttut naniu-minaassimanagerat Kommuneqarfik Sermersuup eqqumaffigaa. Ajornartorsiut tamanna attaveqaqatigiinnermut immikkoortortaqarfiup eqqumaffigaa, maannalu nittartagaq aaqqissuullugu atoruminarsarlugu pisariunnginnerusumillu ujarlerfigisinnaalersillugu suliaraat.

Kommunip illuutaani ininik aaqqissuineq innuttaasunut timimikkut tamimikkulluunniit innarluutilinnut pisariaqartitaannut ullumikkumut naleqquttunik neqerooruteqarnissaq kommunip aamma qitiutinniarpa.

Nuup avataani angallanermut periarfissat

Ittoqqortoormiini innuttaasunut pisinnaasakillimasunut unamminartortaqarpoq, inooqataanikkut kulturimilu aaq-qissuussinermut peqataanissaannut ajornartorsiortitsisunik. Kommunip ingerlataanik ATV/snescooterinik atuilluni angallanneqarsinnaanerit periarfissat pitsanngorsaavigineqarnissat misissorneqassaaq. Tamanna periarfissaappat, kommunip innersuussisartua aqutugalugu kiffartuussinermut innersuussisoqassaaq, pissutsit isumannaallisaanerit tunngasut isumannaarneqarniassammata.

Paamiuni Tasiilamilu utoqqaat illu innarluutilinnut tulluurtumik busseqarput. Illoqarfinni taakkunanani marlunni innarluutilinnut bussip pitsaanagerusumik atorineqartarnissaa pillugu utoqqarnut suliassaqarfik peqatigalugu oqaloqatigiinneq aallartinneqarsimavoq. Paamiuni Tasiilamilu utoqqarnut innarluutilinnullu suliassaqarfii bussinik ingerlatsineq atuiernerlu avissinnaassappassuk, innuttaasut amerlanerit bussinik iluaquserneqassapput.

Periarfissaq alla tassaavoq suliniummik ingerlatsisunik pilersitsisoqassasoq, taakku kommunimi angallanermi unammilligassanik misissuisinnaapput.

Meeraq

Kommuneqarfik Sermersuumi meeqqat inuusuttullu inarluutilit ineriartorfiusumik, unammilligassaqarfiusumut, inuiaqatigiinnullu akuliutinneqartalerlutik inuunissaminut periarfissaqassapput, kingusinnerusukkullu sapinngisamik inersimasutut namminersortutut inuulernissaminut.

13) Meeqqanut inarluutilinnut ikiorsiisarnermik pitsanngorsaaneq

Kommuneqarfik Sermersuumi meeqqanut inuusuttunullu 18-it inorlugit ukiulinnut immikkut pisariaqartitsillutillu tapersersorneqartariaqartunut sullissinermi pitsanngorsaa-jurnissaq sulissutigaa.

Suliniutit aallartinneqareersut

- Ataqaatigiissaarisoaqatigiinnik meeqqanut suliassat meeqqat tapersersorneqarnissaannut tunngasut pillugit kommuninut saaffiginnissutaasa ajornannginenerusumik saaffiginnittarfissaannik pilersitsisoqarpoq.
- Meeqqat tapersersorneqartariaqartut pisariaqartitaanik nalilersuinissaq eqqortumik neqeroorutip nassaarinissaanut pingaaruteqarpoq. Taamaatumik nalilersuiner-mut tassunga periutsit suleriaatsillu pitsanngorsakkat ineriartortinneqarput.
- Tapersersuinissamik neqerorutit ingerlaavartumik pitsa-assusaannik ineriartortitsineq – tassunga ilanngullugit ikorfartortinik pikkorissaanerit.
- Malitseqartitsinerit, isumasioqaatigiinnerit ikorfartortinillu aqutsinerit pitsanngorsakkat.
- Paasissutissanut quppersakkamik ineriartortitsineq nu-tarterinerlu, tassani innuttaasut aamma suliassaqar-fimmi sulisut meeqqanut inuusuttunullu inarluutilinnut neqeroorutinik ataatsimoortumik takussutissaqarfiusut.

Siunissami suliniutissat aamma/imaluunniit suliassaqar-fiit qitiutinneqartut

Ikorfartortit meeqqanik ataasiakkaanik ikorfartuisarnissaan-nut sakkussaannik pissarsitinniarlugit piginnaanngorsaqqi-nerit qitiutinneqassapput.

14) Immikkut ittunik suliffeqarfinnik immikkul-lu ittunik neqeroorutinik nalileeqqinnerit

Kommuneqarfik Sermersuup meeqqanut inarluutilinnut immikkullu pisariaqartitsisunut neqeroorutaasa pitsaas-susaat ingerlaavartumik pitsanngorsarniarpai. Meqqerivinnut neqeroorutinutaaq taamanna atuuppoq.

Suliniutit aallartinneqareersut

Ataani allassimasut pillugit qitiutinneqarput:

- Meeqqat inuusuttullu immikkut ittunik pisariaqarti-taannut neqeroorut naammassinniinersoq, saaffigisat, inissisimaffiat, ukiuisa agguataarneqarnerat il.il. eqqar-saatigalugit, nalilersorlugu.
- Inissat amerlassusaat pisariaqartitsinernut naamman-nersut nalilersoqqillugit.

- Meeqqat atuarfiannut ingerlatsinermut atatillugu Nam-minersorlutik Oqartussat kommunillu akornanni akisus-saaffimmik agguataarinermik qulaajaaneq

- Periutsit nutaat meeqqanik inuusuttunillu inarluutilin-nik, tassunga ilanngullugit NEST aamma OCN, isumag-ininnermi atorneqassanersut pillugit misissuineq.

Siunissami suliniutissat aamma/imaluunniit suliassaqar-fiit qitiutinneqartut

Pisariaqartitsineq sunaanersoq aamma suliassaq qanoq pitsaanerusumik aaqqiivigineqarsinnaanersoq pillugit mi-sissuisoqassasoq innersuussutigineqarpoq. Nutaamik pa-aqqinnittarfimmik pilersitsinikkut imaluunniit meeqqat in-arluutilit ikorfartortillit peqataatillugit?

Nuup qeqqani atuarfimmik nutaamik sanaartornermi (USK-imut ASK-imullu taarsiullugu) kommunip siunissami immikkut atuartitsisarneq qanoq iluaqutaasumik aaqqiissuussivigisin-naaneraa aamma qitiutinneqassaaq. Atuartut soqutigisaat, ulluinnami avatangiisit aamma assersuutigalugu ikorfartortit isumagineqarnissaat siunertaralugu aaqqiissutissanik nas-saarnissaq pingaaruteqarpoq.

Meeraanermit inersimasunngornermut

Meeqqat atuarmiannik naammassinninnerup kingorna inuusuttut taassumallu ilaqutaasa imminnuinnuq isumagisussanngortinnginnissaat pingaaruteqartorujussuuvoq. Inuusuttumut taassumalu ilaqutaanut inuusuttup ineriartooqinnissamut inuiaqatigiinnullu akuliutinneqarnissaminut aamma inersimasutut inuulernissaminut piareersarnissaanut periarfissaqarnissaa qulakkeerneqassaaq. Inuusuttoq inersimasutut inuunissamut aamma nammineq inuunerminut akisussaaffeqarnissaanut piareersarneqassaaq.

Nuummi ulluunerani neqeroorut innuttaasunut 18-it sinerlugit ukiulinnut ulluunerani sammisassaqartitsiviuvoq, tassani innuttaasoq ataatsimut isigalugu sullinneqartarpoq. Innuttaasup piginnaasaminik attassiinnarnissaa aamma /imaluunniit pitsanngoriartitsinissaa kiisalu inooqataanikkut katerisimaaqateqartarnikkut sammisassaqartarnikkullu immiut tatiginerata annertusarnissaa qitiutinneqarput.

Matumani ulluinnarni atuuffiit sungiusarneri aamma tapersorneqarnissamik isumassorneqarnissamillu tunineqarnissamut periarfissaat ilanngullugit. Peqatigitillugulu avatangiisit allanngornissaannut periarfissiineruvoq.

Siunertaavoq:

- Innuttaasoq ulluinnarni nammineersinnaanissaminut namminerlu piumasani aallavigalugit inuuneqarnissaminut ilitsersorneqarnissaa kajumissaarneqarnissaalu
- Innuttaasoq timikkut/tarnikkut inooqataanikkullu tapersorneqassaaq imaluunniit piginnaasaminik attassiinnarnissaanik ilinniartinneqassaaq/ineriartortinneqassaaq
- Avinngarusimasutut misigilersarneq aamma kiseliorneq pitsaaliorneqassapput
- Innuttaasup nammineq piumasani aallaavigalugit inuunerminik ingerlatsisinnanaeramik tapersersuineq
- Innuttaasup ulluinnarni ineriartornissaa aamma inuunerata isumaqarnissaa siunertaralugit sumiiffimmi neqeroorutiniq nammineq atuisinnaalernissaanik tapersersuineq.

16) Meeqqanut suliassaqarfimmit inersimasunut suliassaqarfimmut ikaarsarneq

Meeraanermit inersimasunngornermut ikaarsaarnepup ajornartorsuutitaqannginnissaa pingaaruteqarpoq. Allaffissornikkut aqutsinermi meeraanermit inersimasunngornermut ikaarsarneq ima isumaqarpoq, tassa sulianik suliarinnittarneq ingerlatsivimmiit ingerlatsivimmut allamut nuunneqartarpoq.

Taama ikaarsaariarneq innuttaasumik ajoqusiissanngilaq. Ingerlatsiviit akornanni aamma immikkoortartaqarfimmi sullissisut akornanni qanimut suleqatigiinnerulernermik ataqatigiissaarinnermillu pisariaqartitsivoq.

Suliniutit aallartinneqareersut

Ingerlatsivinnit attuumassuteqartuni sullissisut aalajangersimasumik ataatsimiittarput, ineriartorneq naatsorsuutigineqartoq kiisalu innuttaasut meeqqanut suliassaqarfimmiit inersimasunut suliassaqarfimmut ikaarsaangajalersut oqaluuserisarpaat.

Unammilligassanik aaqqiinartarnermut piumassuseqarnerup ingerlatsiviit taakku marluk akornanni attaveqaqatigiittarneq pitsaannerusoq pilersissimavaa.

Siunissami suliniutissat aamma/imaluunniit suliassaqarfimmit qitiutinneqartut

Ingerlatsivimmiit ingerlatsivimmut allamut nuunneqarnissaaq qanoq aallartinneqassanersoq pillugu iliuusissatut pilersaarusiorneqassaaq. Innuttaasumut ilaqutaasunullu kina nutaatut sulianik sullissisorilersimallugu paasissallugu iluaqutaassaaq. Peqatigitillugu aamma allaffissornikkut iluaqutaassaaq, iliuusissatut pilersaarutit tamakkerlugit isiginnilernermik tunniussisarmata.

Ingerlatsiviit akornanni attaveqaqatigiittarnerup aamma suleqatigiinnerup pitsanngorsarnerat suli qitiutinneqarpoq.

Sunngiffik

Innuttaasut innarluutillit innuttaasutut allatulli ataatsimooqatigiiffiusuni timitik, eqqarsartaatsitik inooqataanertillu atorluarsinnaallugit sunngiffimmi sammisassaqaqarlutik periarfissaqarnissartik kissaatigaat. Sunngiffimmi sammisassat assigiinngitsorpasuupput aamma sunngiffimmik isumatumik nalilimmillu atuineq innuttaasumiit innuttaasumut assigiinngilaq. Taamaattumik innuttaasut innarluutillit timersornerni, peqatigiiffinni kulturikkullu periarfissani peqatigiiffinnik suliniuteqartunut peqataanissaannut pitsaanerpaanik kommunimit atugassaqaqtinneqarusupput.

17 og 18) Kajumissutsimik suleqataaneq – aamma innuttaasunut innarluutilinnut

Innuttaasut innarluutillit kommunip allallu aaqjissuugaanni kajumissutsimik suleqataarusuttut tunngavigalugit sulinissaannut periarfissaasa siuarsaavigineqarnissaat Kommuneqarfik Sermersuup kissaatigaa.

Suliniutit aallartinneqareersut

Kommune nammineq kajumissutsimik suleqataanermut atorneqartussanik aningaasaliissutissanik arlalinnik peqarpoq.

Siunissami suliniutissat aamma/imaluunniit suliassaqarfiit qitiutinneqartut

Kommunip innarluutillit kattuffiinik pitsaasumik suleqateqarnera aaqjissuussinerit kajumissutsimik suleqataarusuttunut pisariaqartitsiffiusut pillugit paasititsiniaanermut anertunerusumik atortassavaa. Aammattaaq inuussutisarsiornerup aamma peqatigiiffiit innuttaasut innarluutillit nammineq piumassuseq tunngavigalugu sulisussatut ilanngutittalernissat pillugu annerusumik sulisutiginessaq.

Piginnaanerit pitsaassusaat sunniuteqarnerlu qaffasinnerusoq

Ukiuni makkunani innarluutilinnut suliassaqarfimmi anner-tuumik allannqortoqarpoq. Suliami qitiutinneqarpoq isumas-suinermit paaqqutarinninnermillu, innuttaasoq innarluutilik nammineq pitsaasumik pitsaassusilimmik inuuneqarnissa-minut pilersitsinissaminut nukissalittut imminullu akisus-saassuseqartutut isigineqalerneranut nuunneq. Taama ineriartornerup kinguneraa ingerlatsiviup annertunerusunik piunasaqarfineqartalerneera, ingerlatsiviup innuttaasumut innarluutilimmut kiffartuussinerup pitsaassuseqarnissaa aamma sunniuteqarluartuunissaa qulakkeertussaagamiuk.

19) Sulisut ilinniarsimasut aamma ilinniarsi-mangitsut piginnaasaannik pitsanngorsaaneq

Sulisut piginnaasaat pisariaqartinneqartut ingerlaavartumik pitsanngorsarneqassapput tamannalu ilutigalugu kom-munimit innarluutilinnut tunngatillugu neqeroorutit tamati-gooraluttuinnerat suliatiqullu piunasaqaatitaqaleraluttu-inarnerat ilutigalugit pitsanngorsarneqartuassapput. Sulisut tamarmik innuttaasup sullinneqarneranut akuliutinneqar-nissaat, sullissinernut neqeroorutinullu ataatsimoortumik takunninnissaat aamma namminneq akisussaaffimmilik ilisimaarinissaat pingaaruteqarpoq.

Suliniutit aallartinneqareersut

Kommuneqarfik Sermersuumi sulisut piginnaasaannik pitsanngorsaanermit assersuutissarpassuaqarpoq. As-sersuutigalugu ukuupput:

- Pikkorissarnerit
- Siunersiveqatigiissinnaanermit sungiusarnerit
- Sanileralugu ilinniartitsineq
- Workshoppit
- Sammisqaarluni ullut
- Ataatsimeersuarnerit
- Ilinniaqqinnerit
 - Assersuutigalugu Open College Network, sulisut ilaat tassani ilitsersuisutut aamma iluanit ataqatigiissaarisutut ilinniagaqarsimapput (aamma takuuk suliniut 1)
- Suliatiqut samminnittunik oqalugiarnert

Siunissami suliniutissat aamma/imaluunniit suliassaqar-fiit qitiutinneqatut

Iluqaqtissartaqartumik pisariaqartitat periarfissallu ataatsi-mut isiginnissinnaanermit pilersitsiffiginiarlugit suleqatigiiaani ataasiakkaani pilersaarusiortoqarsinnaavoq.

Suleqatinut taakkununga pikkorissarnerit, pisinnaasat akuerineqarnissaat- aamma ilinniaqqinnerit iluaqutaalersin-naasut. Tassani pikkorissarnermit ilisimalikkat suliffeqarfimmi iluaqutaanissaat pingaaruteqarpoq. Ilisimasat qanoq inger-lateqqittarnissaat kiisalu sulisutut misilittagaqarluartun-gornissamat aqquutip oqinnerulersinneqarnissaa pillugit qanoq suliarineqarsinnaanerit ingerlatsiviup misissussa-vaa. Ulluinnarni ulapaarfiusumik eqqarsaqqissaarnissamat inissaqartitsisoqalernissaa qitiutinneqassaaq. Eqqarsaq-qissaarnissamat inissaqarneq tassaavoq ammasumik alapernaatsumillu ilisimasalik avitseqatigiissinnaanermit

aamma eqqartueqatigiissinnaanermit periarfissaqaler-nermit periuseq. Tassani teoretiskiusumik, ulluinnarni ator-neqarsinnaasunik aamma aaqqiissuussaannqitsumik ilisi-masat tikilluaqqusaapput.

Sulisut sanilimit ilinniartinneqarnermikkut piginnaasamikkut qaffassaavigineqarnissaat siunertaralugu Kalaallit Nunaanni Danmarkimiluunniit suliffeqarfimmi praktikkerfissatut peri-arfissanik misissuisoqassaaq. Sanilimik ilinniartitsisoqa-ssaaq, aamma Kommuneqarfik Sermersuumi sulisunut misilittagaqarluartunut immikkut ittumik ilisimasalik inger-latitseqqittoqarnissaa isumaavoq.

20) Isumaginninnermi siunnersortit sammisa-qarlutik ulloqarnerat

Sullissisut innarluutilinnut suliassaqarfimmi suliassanik paasiuminaatsunik suliqaarsinnaaniassammata sullissisut piginnaasaat ilisimasaallu ingerlaavartumik pitsanngor-sarneqartassapput. Ilisimasalik avitseqatigiinnissamik qulakkeerineq imaassinnaavoq tassaasoq suliatiqut sam-misanik sammisaqarluni ulloqartitsineq.

Suliniutit aallartinneqareersut

Innarluutilinnut suliassaqarfimmi sullissisut maanna sam-misat pillugit ataatsimeersuarnerit ingerlaavartumik pe-qataasarput. Assersuutigalugu 2019-imi innarluutilinnut sullissisut marloriarlutik ataatsimeersuarnerit peqataapput. Isumaginninnermit aqutsisoqarfik Ilulissani ataatsimeersu-artitsivoq, tassani (maanna akuerineqarsimasoq) Inuit in-narluutillit tapersorneqarnissannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-eersoq aamma nalunaarutit tassunga atasut oqallisigineqarput. Sisimiuni martsimi oqartussat aamma namminneq ingerlatsisut qanoq inooqataanikkut suliniutit kissaatigineqartutut sunniuteqalernissaat anguniar-lugu pitsaanerusunik piunasaqaatinik pilersitsinissanaerit pillugu ataatsimeersuortoqarpoq.

Siunissami suliniutissat aamma/imaluunniit suliassaqar-fiit qitiutinneqatut

Ingerlatsinerup ineriartortinneqarnissaa pineqarpoq. Taa-maattumik ullut tamaasa piginnaasat atorneqartartut sungi-usarnissaat qitiutinneqarpoq. Taamaattumik ingerlatsiviit sulisut pikkorissarnerminni piginnaasat ilinniagaat ulluin-narni suliassat aaqqiivigineqartarnerini atorneqartarnissaat eqqumaffigaat.

Pissassarfik - Inunnut Innarluutilinnut Sullissivik Nuna-mut Tamarmut Atuuqqoq Sisimiuniittoq annertunerusu-mik peqataanerulersinneqarsinnaavoq. Aammattaaq ingerlatsineq nakkutillinerlu pillugit, taamaalillunilu sullis-sinerup pitsaassuseqarnerulernissaa siunertaralugu ullunik sammisaqartitsiviusunik ulloqartitsisoqartassa-soq siunnersuutigineqarpoq. Aammattaaq inuit innar-luutillit pillugit inatsisissaq, 1. Januar 2020-mi atuutilersussa-q, Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 13 af 12. juni 2019-eersoq pillugu sammisaqarluni ataatsimiinnermi sammineqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

21) Innarluutilinnut suliassaqarfimmi sulisunik siunersieqateqartarneq

Sulisunik siunersieqateqartarneq suliffeqarfimmi piginaasat ineriartortinneqarnisaannut sakuuvoq. Siunersieqateqartarnerit assigiinngitsuupput – ilaatigut suleqatinik siunersieqateqartarneq aamma avataanit suleqataasumut siunersieqateqartarneq. Suleqatinik siunersieqateqarnermi suleqatit isumaqatigeereernikkut pisuusaartitsinermit inuttaliinerit aamma aqutsisut inuttalereertarpaat. Avataaneersumut siunersieqateqarneq tamatigut inummit isumaginninnermut suliatiqut ilisimasaqartutut tunuliaqutaqartumit aamma immikkut ittumik siunersieqatigittarneq pillugu ilisimasaqartumit ingerlanneqartarpoq.

Suliniutit aallartinneqareersut

Sulisut pinartoqartillugu aamma / imaluunniit pisuni ajornartoorfiusuni avataanit siunersieqateqarfiginissaat neqeroorutaasarpog.

Siunissami suliassat

Ingerlatsiviit sulisunik siunersieqateqartarneq ineriartorteqqillugu suliqaassapput. Taama siunersieqateqartarneq immikkoortortaqrarfiit ilaasa iluaqutissartalimmik atulersinnaagaat naatsorsuutigineqarpoq.

22) Napparsimalluni sulinningitsoortarnerup ataavartumik qitiutinneqarnera

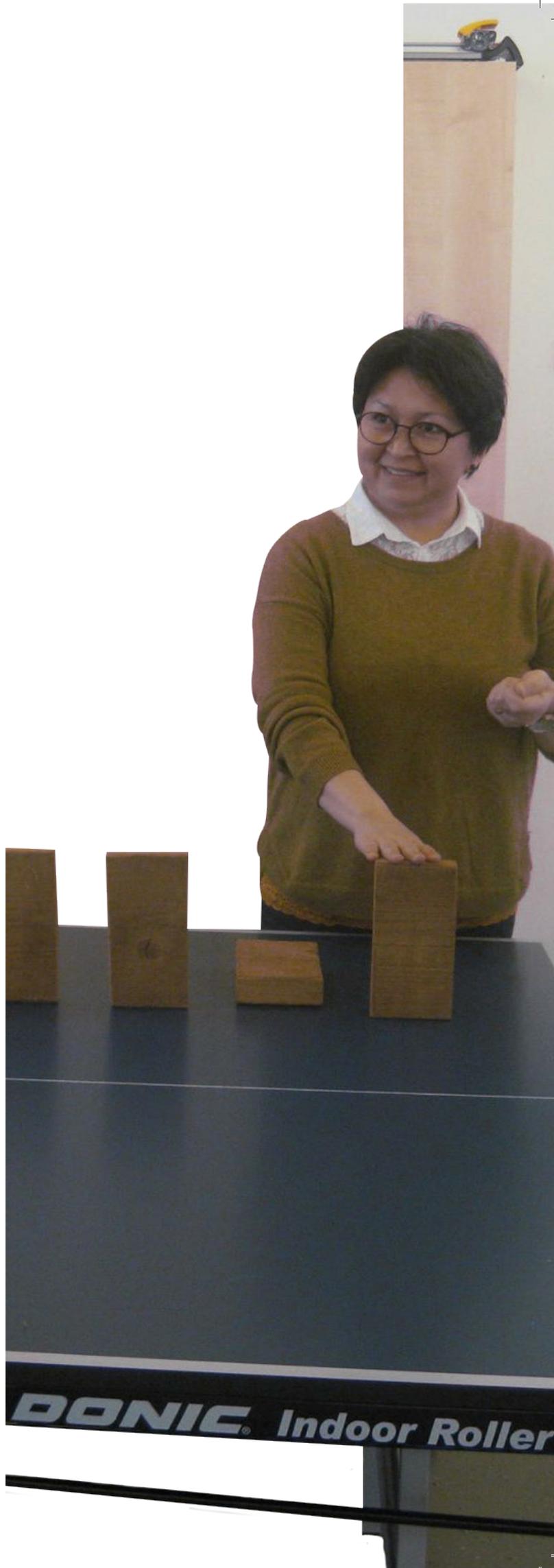
Kommuneqarfik Sermersooq napparsimalluni sulinningitsoortarnerup annikillisinneqarnissaa pillugu suli ukkataqarpoq. Napparsimalluni sulinningitsoortarnerup kommunip aningaasaqarneranut aamma suliassat aaqqiivigineqartarnerisa pitsaassusaannut artorsartitsisarpoq, aamma taamatut innuttaasumut kiffartuussineq eqqortarlugu. Tamatumani saniatigut napparsimalluni sulinningitsoortarnerup qaffasissusaa immikkoortortaqrarfinni aalajangersimasuni pitsaanngitsumik sunniuteqartarpoq.

Suliniutit aallartinneqareersut

- Ingerlaavartumik napparsimalluni sulinningitsoortarneq pillugu oqaloqateqartarneq taakkuninngalu malitseqartitsisarneq
- Ingerlaavartumik nakkutillineq pillugu aamma piffissat suliffissat, aalajangersimasunik pigaartoqarneq pillugit pilersaarusernermi suleqatinik ilanngutsitsisarneq.
- Erseqqissumik aqutsineq qitiutillugu
- Ulluinnarni sulinningitsoortarneq aamma takkutinngitsoortarnermut pissutaasut pillugit sulisut ataatsimiinneranni /siunersieqateqartarnermi ammasumik eqqartuineq
- Pisuni ajornartoorfiusuni sulisunut siunersieqateqar-nissaaq neqeroorutaasarpog. Suliat sapernartut pillugit kisimiissutigissanngikkaat sulisunut erseqqissuusaaq.

Siunissami suliniutissat aamma immikkoortut qitiutin-neqartut

Napparsimalluni sulinningitsoortarnermit kisitsisitigut paasissutissat pitsaanngorsarnissaat, taamaalillutik pissutsinik piviusunik erseqqissumik takutitsinissaaq qitiutillugu. Taamaalilluni napparsimalluni sulinningitsoortarnerup annikillisarnissaanut kisitsisitigut paasissutissat atorluarneqarnerusinnaapput.

Innuttaasunik peqataatsineq

Kommuneqarfik Sermersuumi innuttaasutta innarluutillit atugaat eqqarsaatigalugit pitsaanerpaamik qulakkeemiarlugit sulisoqarpoq. Tamanna ilaatigut innarluutillit suliniaqatigiiffiinnik aamma kommunimi innarluutillit pillugit siunnersuisoqatigiinnik suleqateqarluarnikkut suliarineqarsinnaapput.

Suleqatigiinnerup tamatuma nukittorsarneqaaqqinnerunissaa kommunimi kissaatigineqarpoq. Innarluutilinnimmi suliniaqatigiiffiinnik suleqatigiinnerit ingerlatiinnarneqassapput, tassa kommunimi innarluutilinnut suliniaqatigiiffinni ilisimasaq, misigisarsimasat aamma nalilersuinerit kommunimi atorineqassallutik taamaalillutillu innarluutillit suliniaqatigiiffii pitsaanerpaamik ineriartortinneqarniassammata.

23) Akulikitsumik innuttaasunik oqaloqatigininnermik aamma misilittakkanilu paarlaaseqatigiittarnernik ataatsimeeqateqartarnert NGO-t

Innarluutillit suliniaqatigiiffii aamma innarluutillit pillugit siunnersuisoqatigiit

Kommunimi politikkit pingaarnert aamma innarluutilinnut suliaasaqarfimmi suliniutit ineriartortinneqarneranni Kommuneqarfik Sermersuumi sulii siornatigornit annertunerusumik NGO-t aamma innarluutillit suliniaqatigiiffii peqataatinneqarnerunissaat kissaatigineqarpoq.

Suleqatigiinneq ingerlalluortoq aamma innuttaasunik innarluutilinnik qanimut oqaloqateqartarnert Kommuneqarfik Sermersuumi innarluutilinnut suliaasaqarfimmi suliniutit ataatsimoortumut tunngasut qulakkeerneqarnerannut iluaqtaasinnaapput.

Suliniutit aallartinneqareersut

NGO-t aamma politikikkut ataatsimiititaliat naleqquttut aalajangersimasumik ataatsimeeqatigineqartarput, soorlu aamma Kommuneqarfik Sermersuumi Innarluutilinnut siunnersuisoqatigiit alajangersimasumik ataatsimeeqatigineqartarput.

Kommunimi innarluutilinnut suliaasaqarfik qitiutillugu innuttaasunik ukiumoortumik ataatsimiisitsisoqartarpoq. 2019-imi taakku Nuummi aamma Tasiilami ingerlanneqarsimapput.

Siunissami suliniutissat aamma immikkoortut qitiutinneqartut

Innuttaasut innuttaasunik ataatsimiisitsisarnernut peqataasarnissaannut sinaakkutit pitsaanerusut pilersinneqarnissaat qitiutinneqarpoq. Assersuutigalugu peqataanissap oqinnerulersinneqarneratigut imaluunniit peqataanissap pissanganarulersinneqarneratigut.

24) Kommunimit ukiumoortumik ammasumik aaqqissuussineq aamma ilaqtannut unnessuaartitsinerit

Misilittakkat pillugit avitseqatigiinnissaq aamma innarluutilinnut suliaasaqarfimmi periarfissat unammilligassallu eqqartuiffiginissaat siunertaralugu innuttaasut kommunimi sulisunik ataatsimeeqateqartarnissaat periarfissaavoq.

Suliniutit aallartinneqareersut

Kommune sammisassa ammasumik ukiut tamaasa aaqqissuussisarpoq. Aaqqissuussinermi taakkunanani innarluutilinnut suliaasaqarfik kisimi qitiutinneqarneraq ajorpoq.

Siunissami suliniutissat aamma immikkoortut qitiutinneqartut

Kommuneqarfik Sermersuumi illoqarfinni aamma nunaqarfinni tamani ilaqtannik ukiumut ataasiarluni ataatsimiisitsisoqartarnissaa sulissutigiinarpaa, taakkunanilu kommunit sinniisunik peqataatitaqartassapput.

Ilaqtat eqimattatut nalinginnaasumik qitiutinneqarput. Anguniagaq tassaavoq ilaqtariit namminneq kissaatit aamma piginnaasatik aallaavigalugit peqataatinneqartarnissaannut periarfissamik pilersitsineq. Ilaqutaasutut – timikkut tamikkullu – assut artornarsinnaasarpoq, kommunillu pissusimajornartorsiorfiusinnaasumi ikiuinissap ilitsersuinissallu pisariaqartinneqartut neqeroortigineqartarnissaat eqqumaffigissavaa.

**Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Ingerlatsivik
Forvaltning for Velfærd og Arbejdsmarked**

Imaneq 34
Postboks 1005
3900 Nuuk
Grønland

**KOMMUNEQARFIK
SERMERSOOQ**